

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

اقدامات سریع و اولیه در محل حادثه سوختگی

ارائه دهنده:

دکتر عبد الرحيم قلي زاده پاشا

دانشیار

چند نکته

- ▶ قانون اول: سوختگی را فراموش کنید
- ▶ همانند هر نوع از تروما باید برنامه ABC رعایت شود
- ▶ سوختگی حالت مزمن است که مراقبت حاد آن تنها بخش کوچکی از درمان اولیه را تشکیل می دهد
- ▶ با عقل سلیم و رعایت احتیاط بیش از ۹۰٪ سوختگی ها قابل پیشگیری هستند.
- ▶ پوست کودکان خوردسال نازکتر است ← آسیب ها شدید تر ← اختلال رشد

علل سوختگی پوستی

▶ گرما

▶ سرما

▶ مواد شیمیایی

شایعترین عامل:

مایعات داغ ← آب ۶۰ درجه ← ۳ ثانیه ← سوختگی عمیق

گریس یا روغن داغ ← سوختگی عمیق تر ← روغن های مخصوص آشپزی (۲۰۴ سانتی گراد)

حرارت قیر در مخزن گرم کننده آن ؛ ۲۴۰ - ۲۶۰ سانتی گراد

انفجار گاز طبیعی پروتان، بنزین و ... ← گرمای زیادی برای مدت کوتاه ایجاد می کند ← لباس در مقابل سوختگی های انفجاری محافظت کننده است مگر خودش جرقه ایجاد نماید.

سوختگی های انفجاری عمدتاً در محدوده درم هستند ولی ناحیه بزرگی از پوست را درگیر می کنند و ممکن است همراه با علائم تنفسی باشد.

سوختگی های تماسی (فلزات پلاستیک شیشه یا زغال سنگ داغ) ← معمولاً محدود ولی عمیق هستند.

مراقبت در صحنه سوختگی در بیمار آسیب دیده با شعله آتش

1. دور کردن مصدوم از محل حادثه
2. پیچیدن بیمار در یک ملافه تمیز و پتو
3. خنک کردن سریع سوختگی های کوچک با آب (از آب یخ نباید استفاده شود) ← جلوگیری از ادم (جلوگیری از آسیب پوستی؟)
4. از دویودن بیمار باید جلوگیری شود.
5. لباس ها و زیورآلات را باید از قسمت سوخته برداشت.
6. تاول های ایجاد شده را پاره و تخلیه نکنید (در بیمارستان این کار؟)
7. خود داری از هرگونه درمان های سنتی مثل مالیدن سیبزمینی، خمیر دندان پماد ها مختلف
8. حتی الامکان از خوراندن هرگونه غذا و مایعات به مصدوم خودداری شود.
9. اگر لابه لای انگشت مصدوم سوخته، از گاز یا پارچه تمیز مرطوب جهت نچسبیدن انگشتان استفاده شود

اقدامات اساسی در برخورد با درد و سوختگی ناشی مواد شیمیایی

1. برطرف کردن سریع عامل سوزاننده
 2. تمام لباس ها و حتی کفش ها و جوراب ها سریعا باید در آورده شود.
 3. مواد شیمیایی که به صورت پودر می باشد با برس از روی بدن پاک شود
 4. محل ضایعه را با مقدار فراوان یا سالین شست و شو شود. (حداقل ۳۰ دقیقه) ← در سوختگی قلیایی این زمان طولانی تر است (حتی ۱ - ۱/۵ ساعت)
- تذکر:** از خنثی کردن مواد شیمیایی جدا خودداری شود.
- ▶ در سوختگی چشم، با آب فراوان شست و شو داده شود.

اقدامات فوری در سوختگی الکتریکی

1. جریان برق را قطع کنیم و با یک وسیله عایق مصدوم را جدا نماییم.
 2. توجه ویژه به قلب و کلیه ضروریست.
 3. شکستگی استخوان به خصوص مهره ها ممکن است به علت انقباض عضلات یا پرت شدگی وجود داشته باشد.
 4. حجم ادرار باید بیشتر از نرمال نگهداری شود (مایع درمانی مناسب)
- ▶ آسیب پوستی ممکن است وسعت کمتری نسبت به عمق داشته باشد.

▶ سوختگی های ناشی از رعد و برق:

- ▶ شبیه آسیب الکتریکی است.
- ▶ ممکن است فلج مرکزی تنفس و ایست قلبی ایجاد کند.
- ▶ پارگی پرده گوش شایع بوده.
- ▶ کاتاراکت هم گزارش شده است.
- ▶ صدمه جلدی نمای مارپیچی و درخت شکل دارد.

اقدامات اساسی در سوختگی با قیر

1. فوراً روی محل سوختگی آب سرد بریزید ← ولی از جدا کردن قیر از روی پوست خودداری کنید
2. برای جدا کردن قیر از روی پوست از پارافین، کره، وازلین یا روغن بچه استفاده کنید.

مراقبت های آسیب های استنشاقی

- ▶ در هر فردی که بر اثر آتش سوخته است، باید آسیب استنشاقی مورد ضن باشد مگر آنکه خلاف آن ثابت شود.
- ▶ دود ناشی از آتش سوزی ها و یا گازهای متصاعد شده از احتراق ناقص سوخت های فسیلی مثل نفت، گازوئیل، گاز، زغال و چوب تولید گازی می نماید به نام مونوکسید کربن که استنشاق آن موجب مسمومیت می گردد.

تذکر: در فضای بسته ← ظرف ۲ الی ۳ دقیقه مسمومیت شدید ← مرگ

- ▶ **CO** شایعترین علت هایپوکسی در مرگ ناشی از آتش سوزی می باشد.
- ▶ **CO** گازی بی رنگ، بی بو و بی مزه می باشد که تمایل آن به اتصال با **Hb ۲۰۰** برابر بیشتر از **O2** می باشد. (شیفت منحنی اکسی-هموگلوبین به سمت چپ)

▶ میزان علائم بستگی به درصد کربوکسی هموگلوبین دارد.

۰ تا ۱۰٪ ← تقریبا بدون علامت

۱۰ تا ۲۰٪ ← سردرد خفیف و علائم تنفسی در فعالیت

۵۰ تا ۶۰٪ ← تشنج، کما و ...

۶۰ تا ۷۰٪ ← اختلال قلبی عروقی

۷۰ تا ۸۰٪ ← مرگ

▶ وجود بوی acrid و دود روی لباس، گرفتگی صدا، ویز بازدمی و تولید موکوز فراوان و

خلط آغشته به کربن و... باید شديدا شک برانگيز باشد.

▶ هنگام پذیرش، CXR معمولا در حد نرمال است.

با تشکر از توجه شما

